

Priorytetowe zadania realizowane przez Ministra Spraw Zagranicznych w 2011 roku

Działalność Ministra Spraw Zagranicznych oraz podległego mu resortu w 2011 r. określały zadania zawarte w dokumencie *Założenia polskiej polityki zagranicznej na 2011 rok*, których priorytetowe cele zostały zaprezentowane w dniu 16 marca 2011 r. w Sejmie przez Ministra w formie *Informacji nt. polskiej polityki zagranicznej w 2011 r.*

Najważniejszymi celami polityki zagranicznej rządu były:

- zapewnienie Polsce godnego miejsca w Europie i świecie,
- zapewnienie bezpieczeństwa kraju, w tym bezpieczeństwa energetycznego,
- współdziałanie w kształtowaniu optymalnych warunków dla rozwoju gospodarczego kraju oraz wzrostu dobrobytu jego obywateli,
- kontynuowanie przygotowań a następnie sprawne przeprowadzenie polskiego przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej.

Głównym zadaniem polskiej polityki zagranicznej w 2011 r. było sprawowanie przez Polskę w drugiej połowie roku przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej. Jego realizacja angażowała w praktyce całą administrację państwową i wiązała się z koniecznością zacieśnienia współpracy Ministerstwa Spraw Zagranicznych w innym resortami zarówno przy realizacji programu prezydencji, jak i w zakresie wytyczania kierunków i planowania współpracy międzynarodowej. Przewodząc debatom dotyczącym polityk wspólnotowych polska dyplomacja kierowała się dążeniem do zapewnienia dobra całej UE oraz interesem narodowym polegającym na wpływaniu na podejmowane decyzje pod kątem stymulowania możliwości rozwojowych i modernizacyjnych Polski, których wspieranie jest ważnym celem polskiej polityki zagranicznej. Ważnym kierunkiem działań było zapobieganie niekorzystnym tendencjom protekcyjnym wewnątrz UE lub oznakom nasilającego się w warunkach pokryzysowych osłabiania zasady solidarności, a co za tym idzie, skuteczności UE jako podmiotu polityki międzynarodowej.

Na bezpieczeństwo Polski decydujący wpływ w 2011 roku miały procesy zachodzące w Unii Europejskiej, NATO oraz we wschodnim sąsiedztwie. Sojusz Północnoatlantycki pozostaje głównym instrumentem polskiej polityki bezpieczeństwa w wymiarze polityczno-wojskowym. Na regionalny system bezpieczeństwa w Europie w 2011 roku wpływały także działania dotyczące wzmocnienia Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO) oraz dyskusja w ramach Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie.

Na kształt środowiska międzynarodowego, w którym realizowana była w 2011 roku polska polityka zagraniczna, wpływał w znacznej mierze stan stosunków transatlantyckich,

w których od pewnego czasu obserwowana była tendencja do zmniejszającego się zainteresowania Stanów Zjednoczonych Europą. W wymiarze globalnym nie do przecenienia był wpływ stosunków amerykańsko-rosyjskich i amerykańsko-chińskich.

Pierwsza połowa 2011 r. charakteryzowała się przede wszystkim utrzymującym się kryzysem finansowym i gospodarczym w większości państw europejskich. Przeciągająca się recesja oraz rosnące ryzyko załamania się wspólnej waluty państw członkowskich UE, a także niepewność co do dalszego rozwoju w gospodarce amerykańskiej stanowiły kontekst ekonomiczny prezydencji.

Na krótko przed podjęciem przez Polskę przewodnictwa w Radzie UE nasza służba dyplomatyczna musiała sprostać wyzwaniu tzw. *arabskiej wiosny*. Zmiany zachodzące w południowej części basenu Morza Śródziemnego niosą dalekosiężne skutki również dla Europy, w tym Polski.

Wśród czynników sprzyjających realizacji zadań polskiej polityki zagranicznej znalazły się rozwijane w polepszającej się atmosferze stosunki polsko-rosyjskie oraz podtrzymywanie otwarcie polityczne Rosji na dialog i współpracę z szeroko rozumianym Zachodem. Ważnym elementem tego dialogu stały się trójstronne spotkania Rosja – Polska - Niemcy.

Przewodnictwo Polski w Radzie Unii Europejskiej

Podejmowane w ramach przewodnictwa działania wymagały od Polski roli mediatora i organizatora prac Unii Europejskiej w poszczególnych obszarach. Sprawne wywiązywanie się z tej funkcji przyczyniło się do umocnienia statusu i wizerunku Polski. Szczególną uwagę przywiązywaliśmy do współpracy z państwami sprawującymi przewodnictwo przed i po polskiej prezydencji, doprowadzając m.in. do zatwierdzenia 18-miesięcznego programu tria Polska – Dania - Cypr. Realizację zadań związanych z przewodnictwem ułatwiało utrzymywanie ożywionych kontaktów w gronie sześciu największych krajów Unii.

Prezydencja Rzeczypospolitej Polskiej w Radzie Unii Europejskiej sprawowana w okresie 1.07 – 31.12.2011 r. przypadła na drugi rok obowiązywania postanowień *Traktatu z Lizbony*. W tej sytuacji polska prezydencja starała się kształtować te sfery funkcjonowania UE, które w Traktacie pozostawiono w gestii prezydencji, i które tym samym dawały jej pole manewru do podjęcia i przeprowadzenia własnych inicjatyw. Polska prezydencja aktywnie współpracowała z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych (ESDZ), m.in. szeroko wykorzystując traktatowe mechanizmy współdziałania w obszarze Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa. Minister Spraw Zagranicznych oraz kierownictwo MSZ zaangażowani byli w zastępowanie Wysokiej Przedstawiciel w kontaktach z państwami trzecimi, pełniąc m.in. rolę przewodniczących delegacji UE. Ponadto przedstawiciele kierownictwa MSZ występowali w imieniu Wysokiej